

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Omgevingsvisie gemeente Zwolle

Toetsingsadvies over het omgevingsrapport

3 november 2020 / projectnummer: 3488

1 Advies over het OER in het kort

De gemeente Zwolle wil een Omgevingsvisie vaststellen. De Omgevingsvisie is een integrale strategische visie op de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving voor de langere termijn (tot 2040). De gemeente heeft in 2017 voor de Omgevingsvisie¹ drie kernopgaven vastgesteld: *versterken stedelijkheid en economie, klimaatbestendig en energieneutraal en vitale, solidaire, gezonde en duurzame stadsdelen*. Zwolle bereidt zich voor op groei van het aantal inwoners en verwacht tot 2040 met mogelijk 25.000 woningen uit te breiden, deels binnenstedelijk en deels suburbaan. In het OER is de suburbane woningbouw, die na 2030 zal worden gerealiseerd, niet meegenomen.

Voor het besluit over de visie is een Omgevingseffectrapport (OER) opgesteld. De gemeente Zwolle heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie') gevraagd te adviseren over het OER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het OER.

Wat blijkt uit het OER?

In het OER zijn de effecten van de Omgevingsvisie op de kwaliteit van de leefomgeving onderzocht en weergegeven. Hieruit blijkt dat er nu al een aantal knelpunten zijn die worden versterkt bij ongewijzigd beleid. Zo is er in 2030 onder andere meer geluidhinder te verwachten, verdere druk op doorstroming hoofdwegen en parkeergelegenheid, toename van hittestress en afname van biodiversiteit en oppervlakte stedelijk groen en water. Voor de omringende beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en uitstoot van broeikasgassen worden positieve effecten verwacht.

In het OER zijn twee alternatieven onderzocht. Deze zijn enkel gericht op differentiatie van de woningbouwopgave. Beide alternatieven focussen op de bouw van meer woningen in de stad dan vastgesteld beleid (6.000 extra woningen binnenstedelijk). Alternatief 'A' gaat uit van de bouw van 9.500 binnenstedelijke woningen, alternatief 'B' van 12.000 woningen. Daarnaast worden ook nog extra woningen 'suburbaan' (buiten de stad) gebouwd: deze worden later meegenomen in een apart MIRT-traject.

Beide alternatieven leveren extra risico's op voor onder andere: verkeersafwikkeling, bezetting parkeergelegenheid, logistieke bereikbaarheid, hittestress, omgevingsveiligheid, oppervlakte stedelijk groen en water en geluidhinder. De alternatieven laten ook kansen zien voor verbetering kwaliteit woonomgeving en stedelijke beloopbaarheid en fietsbaarheid. Er is nog geen voorkeursalternatief gekozen.

Wat is het advies van de Commissie?

Het OER geeft door middel van het 'Rad van de Leefomgeving' op een overzichtelijke manier weer wat de effecten zijn van de Omgevingsvisie Zwolle en van de onderzochte alternatieven. Dit is veelal kwalitatief gedaan door aanduiding van de richting van de verandering. Het OER is gestructureerd opgesteld, wat het een zeer leesbaar en bruikbaar document maakt.

De Commissie signaleert desondanks een aantal tekortkomingen. Zij acht deze informatie essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over de Omgevingsvisie. Het gaat om de volgende informatie:

¹ Mijn Zwolle van Morgen 2030, Omgevingsvisie Deel 1 (oktober 2017).

- **Monitoring:** Er ontbreekt een aanzet tot een monitoringsplan. Een goed monitoringsprogramma is van belang om de gevolgen voor de omgeving te kunnen volgen, te zien of vastgestelde doelen worden gehaald en/of er bijsturing van beleid nodig is.
- **Beschermde natuurgebieden:** In het OER is niet beschreven welke risico's er zijn voor de omringende Natura 2000-gebieden vanwege de extra uitstoot van stikstof.
- **Gezondheid:** Er ontbreekt inzicht in de ontwikkeling van buitenluchtconcentraties van roet, stikstofdioxide en fijn stof (PM2.5). Dat is belangrijke gezondheidsinformatie. Ook is er geen informatie gegeven over het aantal mensen en gevoelige groepen die worden blootgesteld aan geluidhinder en luchtverontreiniging.
- **Circulariteit:** Er ontbreekt informatie of de doelen uit de Omgevingsvisie worden gehaald, of dat er mogelijk extra maatregelen of randvoorwaarden nodig zijn en wat daarvan de ruimtelijke implicaties en omgevingseffecten zijn.
- **Verkeersveiligheid:** Het OER onderbouwt onvoldoende dat de verschuiving naar substantieel meer fietsverkeer samengaat met verbetering van de verkeersveiligheid van (kwetsbare) verkeersdeelnemers.
- **Energietransitie:** De opgave voor de vergroting van het aandeel hernieuwbare energie heeft omgevingseffecten. In het OER zijn deze niet beschouwd of ontbreekt informatie over de manier waarop de milieugevolgen van de energietransitie en de Omgevingsvisie bij elkaar gebracht worden.
- **Effectbeoordeling:** Op enkele onderdelen is de effectbeoordeling onvoldoende navolgbaar en methodisch onderbouwd.

De Commissie wijst erop dat een deel van de suburbane groei na 2030 niet is meegenomen in het OER, en dat deze later in een apart MIRT-traject wordt beschouwd. De Commissie acht het ook van belang, gezien de effecten op de (leef)omgeving, dat deze ontwikkeling later nog integraal (in samenhang met de andere ontwikkelingen) op hun milieueffecten worden beschouwd.

De Commissie adviseert om deze informatie in een aanvulling op het OER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over de Omgevingsvisie.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

Achtergrond

Een Omgevingsvisie beschrijft het integrale beleid van de gemeente met betrekking tot de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. In 2017 heeft de gemeenteraad van Zwolle de kernopgaven en ambities vastgesteld, wat de leidraad is voor de huidige ontwerp Omgevingsvisie 'Mijn Zwolle van morgen'.

Omdat de Omgevingsvisie kaderstellend is voor m.e.r.-(beoordelings)plichtige projecten, is het wettelijk verplicht om een plan-MER op te stellen. Daarnaast kan een plan-MER-plicht ontstaan als op grond van de Wet natuurbescherming een Passende Beoordeling moet worden gemaakt; dat is het geval als belangrijke negatieve effecten op Natura 2000-gebied niet met zekerheid uitgesloten zijn.

Waarom een advies?

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De

Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Zwolle – besluit over de Omgevingsvisie Zwolle.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer [3488](#) op www.commissiener.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en geeft zij adviezen voor de op te stellen aanvulling. Deze adviezen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

In de tekst worden ook een aantal aanbevelingen gedaan. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming, nu en in de toekomst, te verbeteren.

2.1 Doelbereik en monitoringsprogramma

In het OER wordt aangegeven dat, gezien er onzekerheid is over (uitvoering van) beleid en ontwikkelingen, het belangrijk is om middels monitoring de ontwikkelingen te volgen. De Commissie deelt het belang van monitoring bij Omgevingsvisies zodat kan worden gevolgd wat de daadwerkelijke effecten zijn voor de omgeving, en of doelen worden gehaald. Op dit moment is er nog een discrepantie te zien tussen de uitkomsten van het OER en de (in 2017) vastgestelde kernopgaven en ambities. Op onderdelen is sprake van beleid waarvan zowel de uitwerking als de resultaten onzeker zijn. Het past daarbij om OER ‘levend’ te houden om de effecten van het beleid in de tijd te volgen.

In het OER wordt aangegeven dat de foto van de leefomgeving een basis biedt voor toekomstige monitoring. De Commissie mist daarbij nog wel de verdere uitwerking en de aanzet tot een monitoringsprogramma. Zij adviseert daarom om op basis van het beoordelingskader en de vastgestelde ambities en kernopgaven een monitoringsprogramma te formuleren. Houd hierbij rekening met toekomstige ontwikkelingen, zoals de energie- en warmtetransitie. Deze kunnen aanleiding zijn om andere beoordelingscriteria te hanteren dan op dit moment zijn voorzien. Bestaande sectorale monitoringsprogramma's voor luchtkwaliteit (NSL), natuur (SNL en andere beschikbare monitoringsinstrumenten), (grond)water en gezondheid kunnen worden ingezet voor het in beeld brengen van de geactualiseerde leefomgevingskwaliteit. Voor CO₂-uitstoot kan de Klimaatmonitor gebruikt worden. Bij verkeer kan deels worden aangesloten bij de gangbare monitoring van o.a. parkeerdruk, verkeersintensiteiten en incidenten.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER, voordat de gemeente besluit over de Omgevingsvisie, een uitgebreidere aanzet voor het monitoringsplan op te nemen.

2.2 Natuur

Uit het OER wordt duidelijk dat de biodiversiteit en het aandeel oppervlakte stedelijk groen en water de komende jaren onder druk komen te staan (referentie 2030). De alternatieven zorgen daarbij voor extra risico's.

Voor de beschermde Natura 2000-gebieden wordt gesteld dat beide alternatieven geen directe effecten hebben op de doelstellingen van omringende Natura 2000-gebieden, omdat er geen effecten zijn te verwachten als gevolg van extra stikstofdepositie door de bouw van woningen en de toename van verkeer. Dit omdat er volgens het OER nauwelijks stikstofgevoelige habitats of leefgebieden aanwezig zijn, of omdat de huidige depositie op deze gebieden lager is dan de kritische depositiewaarde (KDW) voor deze gebieden. De Commissie constateert echter dat er rondom Zwolle Natura 2000-gebieden liggen met habitats die stikstofgevoelig zijn en waar bovendien de huidige depositie reeds boven de KDW ligt². Geringe extra stikstofdepositie door bouw van woningen en de daarbij te verwachten verkeerstoename kan derhalve significante negatieve effecten hebben voor deze gebieden. Op basis van het OER is niet duidelijk of aantasting van natuurlijke kenmerken van deze gebieden is uit te sluiten. Ingevolge de Wet natuurbescherming is bepaald dat een bestuursorgaan geen plan kan vaststellen indien er mogelijk aantasting is van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden³. Het is daarom nodig een Passende beoordeling op te stellen.

Een Passende beoordeling kan aan het detailniveau van het besluit in kwestie worden aangepast. Voor deze visie kan de Passende beoordeling het karakter hebben van een risicoanalyse. Zo wordt duidelijk of aantasting van natuurlijke kenmerken kan worden uitgesloten omdat in principe maatregelen beschikbaar zijn om de effecten teniet te doen. Die benodigde informatie bestaat uit inzicht in de mogelijke invloed van het plan op Natura 2000-gebieden, de risico's daarvan en mogelijke mitigerende maatregelen en randvoorwaarden om die risico's te beperken. Een voorbeeld van een randvoorwaarde kan zijn dat nieuwe woningen stikstofemissie-neutraal gebouwd moeten worden en niet meer op het aardgasnet worden aangesloten. Zonder deze informatie is het niet duidelijk of de visie-onderdelen uitvoerbaar zijn binnen de kaders van de Wet natuurbescherming. De Commissie adviseert het OER op dit punt aan te passen, passend bij het abstractieniveau van de visie.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER in een Passende beoordeling aan te geven welke risico's er zijn voor Natura 2000-gebieden en welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn om de effecten op de natuur te mitigeren. Geef ook aan welke randvoorwaarden er gelden voor de ontwikkelingen die de visie mogelijk maakt. Sluit aan op abstractieniveau van de visie.

² Bijvoorbeeld op de nabijgelegen (stroomdal)graslanden van de Vreugderijkerwaard en de Veluwe. Het stroomdalgrasland van de Vreugderijkerwaard is een KDW toegekend van 1286 mol/ha/jr. Op dit moment ontvangt dit gebied een stikstofdepositie van 1349 mol/ha/jr.

³ In de Wet natuurbescherming is bepaald dat een bestuursorgaan een plan dat significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied uitsluitend mag vaststellen nadat uit de Passende beoordeling de zekerheid is verkregen dat het plan het Natura 2000-gebied niet zal aantasten.

2.3 Gezondheid

2.3.1 Luchtkwaliteit

In het OER is voor luchtkwaliteit naar fijn stof PM10 en naar roet (EC) gekeken. Enkel fijn stof PM10 is op de kaart weergegeven. Voor roet wordt aangegeven dat de gemeente Zwolle hierin geen doelstelling heeft. De stikstofdioxide-concentratie (NO2) en fijn stof PM2.5 zijn buiten beschouwing gelaten. Voor lokaal niveau geldt dat EC, NO2 en PM2.5 relevantere parameters zijn voor de impact op de gezondheid. Het OER beperkt zich tot PM10 en geeft daarmee onvoldoende onderscheidende informatie over de luchtkwaliteit. Door ook te kijken naar de andere parameters (ook onder de wettelijke normen) en deze ruimtelijk inzichtelijk te maken worden de effecten van de Omgevingsvisie voor de gezondheid van de inwoners van Zwolle beter zichtbaar.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER te beschrijven wat de effecten zijn van de Omgevingsvisie en alternatieven voor de concentraties van roet (EC), stikstofdioxide (NO2) en fijn stof PM2.5⁴. Geef aan hoe dit zich verhoudt tot de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en/of de gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). Maak dit ook ruimtelijk inzichtelijk en geef inzicht in de plekken en orde-grootte van aantallen mensen en relevante gevoelige groepen⁵ die worden blootgesteld aan luchtverontreiniging (ook onder de wettelijke normen).

2.3.2 Geluid

De Commissie vindt het positief dat is weergegeven hoe de geluidbelasting in de gemeente zich momenteel verhoudt tot de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), en wat daarvan de oorzaak is. De Commissie mist vermelding dat ook bij gezondheidskundige advieswaarden nog gezondheidseffecten optreden.⁶ Zij mist (net als bij luchtkwaliteit) informatie over de ernst, aard en omvang van gezondheidseffecten, zoals hoeveel mensen te maken hebben met ernstige hinder en slaapverstoring (orde-grootte).

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER inzicht te geven in de plekken en de orde-grootte van aantallen mensen en relevante gevoelige groepen⁷ die worden blootgesteld aan geluidhinder (ook onder de wettelijke normen).

2.4 Circulariteit

Zwolle conformeert zich aan de nationale doelstelling om in 2030 voor 50 procent circulair te zijn en in 2050 volledig. In de Omgevingsvisie wordt onder andere ingegaan op circulaire

⁴ De Atlas leefomgeving biedt een beoordelingskader dat geschikter is om op lokaal niveau de milieukwaliteit te beoordelen. Zie <https://www.atlasleefomgeving.nl/check-je-plek#toelichting-op-check-je-plek-werking-en-smileys-55551-more>

⁵ Zoals kinderen, ouderen of chronisch zieken.

⁶ Bij deze WHO-geluidsniveaus zijn er nog gezondheidseffecten te verwachten, te weten 10% ernstige hinder en 3% slaapverstoring. De Nederlandse gezondheidskundige advieswaarden van de GGD's zijn aanzienlijk lager vastgesteld. Ook de kwalificering van Atlas Leefomgeving is realistischer (50-55 dB = redelijk). De kwalificatie als "zeer goed" geeft dan ook een te rooskleurig beeld.

⁷ Zoals kinderen, ouderen of chronisch zieken.

gebiedsontwikkeling, waarbij vier algemene uitgangspunten zijn geformuleerd: reductie, synergie, productie & inkoop en management. Niet is uitgewerkt wat circulair zijn precies inhoudt voor de gemeente, in het bijzonder voor ruimtelijke ontwikkelingen. Met andere woorden: wanneer is het doel bereikt?

In het OER is niet beschreven wat de ruimtelijke effecten en omgevingseffecten zijn van deze ambitie, of de doelen worden gehaald en met welke maatregelen of randvoorwaarden dit doel dichterbij komt. Voorbeelden van randvoorwaarden bij gebiedsontwikkeling zijn het stellen van extra eisen aan milieuprestatie van gebouwen (MPG), monitoring van het gebruik van grondstoffen van materialen bij woningbouw zodat deze materialen later weer kunnen worden gebruikt (denk aan een grondstoffenpaspoort) en het inrichten van een of meerdere grondstoffendepots.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER aan te geven of de vastgestelde ambities voor circulariteit worden gehaald en met welke maatregelen of randvoorwaarden deze ambitie dichterbij kan worden gebracht. Geef daarbij globaal aan wat mogelijke ruimtelijke consequenties en de omgevingseffecten zijn.

2.5 Verkeersveiligheid

De analyses in het OER ten aanzien van mobiliteit en bereikbaarheid geven aan dat in de autonome ontwikkeling de druk op het verkeerssysteem verder toeneemt⁸. De beide alternatieven leiden tot verdere toename van die druk. Het OER constateert dat het onzeker is of en wanneer diverse beleidsvoornemens om die druk te verminderen zullen worden geïmplementeerd (zoals model shift ten gunste van lopen, fietsen en OV; zero-emissie stadslogistiek, verkeerskwadranten).

Ook de score op beloopbaarheid en befietsbaarheid verslechtert in de referentiesituatie en tendeert van 'neutraal' naar 'rood', terwijl de score op dit criterium bij de alternatieven duidt op verbetering richting 'groen'. Deze beoordeling omvat ook de beoordeling van verkeersveiligheid voor de kwetsbare verkeersdeelnemers. Het OER geeft hierover weinig achterliggende informatie, waardoor het oordeel daarover niet navolgbaar is.

Na-geleverde cijfers over het aantal verkeersslachtoffers vertonen weliswaar een dalende trend, maar onduidelijk is wat hierin het aandeel van fietsers en wandelaars is.

Verkeersveiligheid in recente jaren duidt op een ongunstige trend in met name fietsongevallen⁹. De verwachte toename van fietsverkeer – in combinatie met verslechterde doorstroming op diverse kruispunten, intensivering van verkeerstromen en meer diversiteit aan voertuigen (o.a. e-bikes) – zullen zonder maatregelen leiden tot verhoging van de veiligheidsrisico's voor kwetsbare verkeersdeelnemers¹⁰. Om deze risico's significant omlaag te (kunnen) brengen is een diepgaandere analyse van (actuele of te verwachten) problemen¹¹, verbetermogelijkheden en daarvoor benodigde infrastructurele ingrepen gewenst.

⁸ Doorstroming op de weg, de fiets- en beloopbaarheid, parkeren en multimodale bereikbaarheid voor personen en goederen.

⁹ <https://www.swov.nl/sites/default/files/publicaties/rapport/r-2015-17a.pdf>

¹⁰ In meerdere zienswijzen wordt voor dit risico aandacht gevraagd.

¹¹ Zoals doorstroming op fietspaden, oversteekbaarheid en 'black spots' -ongevallen.

De commissie adviseert om in een aanvulling op OER een nadere analyse uit te voeren op de ontwikkeling in de verkeersveiligheid van met name kwetsbare verkeersdeelnemers, en te onderzoeken met welke maatregelen of randvoorwaarden deze risico's kunnen worden gereduceerd.

2.6 Toekomstige ontwikkelingen: energietransitie en woningbouwontwikkeling

Energie en warmte integraal onderdeel Omgevingsvisie

Zwolle wil in 2050 energieneutraal zijn. Als tussenstap op weg naar 2050 stelt de gemeente Zwolle zichzelf tot doel om in 2025 de hoeveelheid CO₂-uitstoot met 25% te verlagen ten opzichte van 1990. De gemeente Zwolle heeft haar doelstellingen en ambities vastgelegd in onder andere de Zwolse Energiegids en het Ambitiedocument Energietransitie. Deze ambities en doelstellingen vormen input voor de Regionale Energiestrategie (RES) West-Overijssel, die op een later moment vertaald wordt in de Omgevingsvisie Zwolle¹².

In het OER is beoordeeld wat de Omgevingsvisie en de alternatieven voor invloed hebben op de emissie van broeikasgassen en het energiegebruik. De conclusie is dat de doelstellingen met het huidige beleid niet worden gerealiseerd. Met de RES West-Overijssel moet duidelijk worden met welke acties deze ambitie kan worden gehaald. In de Omgevingsvisie zijn al reeds concept kansrijke, beperkt kansrijk en uitgesloten zoekgebieden binnen de gemeente voor de opwekking van hernieuwbare energie weergegeven¹³, alsmede mogelijke oplossingen voor de warmtevraag per wijk¹⁴. Hiermee is een globaal beeld gegeven van de ruimtelijke impact.

In het OER zijn de omgevingseffecten van de energietransitie nog niet beschouwd. Door het doorschuiven van deze analyse naar de toekomst geeft het OER geen integraal beeld van de verwachte omgevingskwaliteit. Ook wordt niet aangegeven waar en wanneer dat wel gebeurt. Het kan voorkomen dat dit inzicht nog niet gegeven kan worden omdat de inhoud van de RES-afspraken nog niet bekend is. Geef dan aan waar en wanneer de omgevingsgevolgen ervan in beeld worden gebracht en hoe milieuafwegingen daarover plaatsvinden. Doel hiervan is om de omgevingseffecten van de energietransitie expliciet een plek in de besluitvorming te geven

De Commissie adviseert in een aanvulling op het OER inzichtelijk te maken wat de omgevingseffecten zijn van de energietransitie, of aan te geven op welke wijze de milieugevolgen van de energietransitie en de Omgevingsvisie bij elkaar gebracht worden.

Woningbouwontwikkeling

De gemeente heeft –conform haar eigen vastgesteld beleid– de ambitie om meer woningen te bouwen. Deze zullen zowel binnenstedelijk (urbaan) als buiten de stad (suburbaan) worden gerealiseerd. De suburbane groei tussen 2030 en 2040 is niet beschouwd in de Omgevingsvisie en het OER¹⁵. Voor deze groei wordt een apart MIRT-traject voorbereid. De

¹² Pagina 40 van het OER.

¹³ Pagina 83 van de Omgevingsvisie.

¹⁴ Pagina 85 van de Omgevingsvisie.

¹⁵ In meerdere zienswijzen wordt ook aandacht gevraagd voor de mogelijke negatieve effecten van de suburbane woningbouwopgave.

Commissie wijst erop dat deze suburbane woningbouwopgave, net als urbane woningbouw, significante omgevingseffecten kan hebben op bijvoorbeeld op mobiliteit, natuur, luchtkwaliteit of klimaatadaptatie.

2.7 Effectbeoordeling (methodiek)

In de Omgevingsvisie wordt ingegaan op 'Zwolle gezond'. Daarbij wordt een link gelegd naar monitoringsinstrumenten van de gemeente en de GGD. Inzicht in de huidige staat van gezondheid van de inwoners als referentiesituatie en de daaruit voortvloeiende uitdagingen voor de leefomgeving in Zwolle ontbreekt echter.

De aspecten 'Bereikbaarheid sport- en speelplekken', 'Ruimte voor recreatie', 'Kwaliteit woonomgeving', 'Nabijheid voorzieningen' en 'beloopbaarheid en befietsbaarheid' komen in het OER aan bod. Daarvoor is gebruikt gemaakt van een kwalitatieve beoordeling van effecten (scores op beoordelingskader) door middel van 'expert judgement'. Deze methodiek past bij het abstractieniveau van het plan, maar deze beoordeling is inhoudelijk en methodisch niet navolgbaar¹⁶¹⁷. Daardoor is niet duidelijk hoe tot een bepaalde score (groen, oranje of rood) is gekomen. Het navolgbaar maken van de beoordeling is ook noodzakelijk voor het reproduceren van de beoordeling, bijvoorbeeld in relatie tot monitoring.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het OER aan om de effectbeoordelingen 'Bereikbaarheid sport- en speelplekken', 'Ruimte voor recreatie', 'Kwaliteit woonomgeving', 'Nabijheid voorzieningen' en 'Beloopbaarheid en befietsbaarheid' nader te onderbouwen zodat de effectbeoordelingen inzichtelijk en reproduceerbaar zijn.

¹⁶ Een voorbeeld is 'Bereikbaarheid sport- en speelplekken'. Het OER geeft informatie over gebruikte indicatoren (sportaccommodaties per 10.000 inwoners; 5-puntsschaal beweegvriendelijke omgeving) maar klassegrenzen voor beoordelingsschalen ontbreken. Hierdoor is niet duidelijk wanneer aanbod, bereikbaarheid en differentiatie van sportaccommodaties voldoende of onvoldoende is.

¹⁷ Een ander voorbeeld is de indicator 'Kwaliteit woonomgeving'. Dit wordt beoordeeld door een indicatorscore uit het Buurt-voor-Buurt-onderzoek, maar klassegrenzen voor beoordelingsschalen ontbreken. Hierdoor is niet duidelijk vanaf welke (beoordelings)waarde de woonkwaliteit als hoog (groen), goed (oranje) of laag (rood) wordt ervaren.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Eric van der Burg (voorzitter)

dr. Loes Geelen PhD.

prof.dr.ir. Rob van der Heijden

drs. Sjef Jansen

drs. Gwen van der Schee

Tom Ludwig MA. (secretaris)

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Omgevingsvisie Zwolle.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. De Omgevingsvisie stelt kaders voor activiteiten die volgens de wet m.e.r.– (beoordelings)plichtig zijn, zoals D11.2 en D11.3. Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven.

Bevoegd gezag besluit

De gemeenteraad van Zwolle.

Initiatiefnemer besluit

College van burgemeester en wethouders van Zwolle.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissierner.nl projectnummer [3488](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

